

Marek Herman: Vypadá to, že se svět zbláznil

Každé dítě ze všeho nejvíce potřebuje něžnou a spokojenou mámu, říká vysokoškolský učitel Marek Herman s tím, že je to naprosto jednoduché a není potřeba nic nového vymýšlet.

Neznám žádného psychologa, který by řekl, že je střídavka dobrá věc.
FOTO: Profimedia.cz

čtvrtek 28. prosince 2017, 11:05

„Vždycky mě zajímalo, proč se někomu daří a jinému ne. Ale to, co člověk dělá, proč to dělá a jestli je v životě spokojený, tak o tom všem se rozhoduje ve věku, kdy nám bylo méně než šest let. V té době se totiž v hlavě tvoří plán, co udělám se svým životem, je to náš „životní scénář“. A k tomu, aby plán dobře vyšel, potřebujeme hlavně něžnou náruč mámy. Taky pevného a spolehlivého tátu. Ale na prvním místě mámu, tvrdí.

Máma je totiž podle něj nikým a ničím nenahraditelná. „Vazba mezi ní a malým dítětem je naprosto unikátní a v přírodě nic podobného nenajdete. A vždycky platí jednoduchý princip: spokojená máma, spokojené dítě. Když je máma spokojená, dítě si to z ní „vezme samo“. Umí to. I proto má Marek Herman pocit, že se svět snad zbláznil.

„Dneska se například objevují trendy, které razí zásadu, že není žádný rozdíl mezi mámou a tátou, je prostě jen Rodič 1 a Rodič 2. Co jsou to, proboha, za výmysly? Ale bohužel žijeme v době „tekutých písků“ – každý má ve všem pravdu a vlastně ani neexistuje špatný názor, což je výplod politické korektnosti a samozřejmě naprostá hloupost, říká. Nesouhlasí se střídavou péčí, ani s otci na mateřské, tedy spíš otcovské dovolené.

„Střídavou péči si vymysleli negramotní právníci a totálně tím po rozvodu rozvracejí i to málo, co z rodiny zbylo. Neznám žádného psychologa, který by řekl, že je střídavka dobrá věc. Nejlepší by samozřejmě bylo, kdyby se rodiče dokázali domluvit a nerozváděli se. Někdy to ale nejde. Takže střídavá péče se vymyslela hlavně pro rodiče, kteří se neumějí dohodnout jako dospělí lidé, ale chovají se jako přerostlá děcka. Maskuje se to samozřejmě jako ochrana zájmů dítěte. Přitom ten, kdo na to doplatí, je vždycky dítě. Je to vlastně takové nedospělé rozhodnutí dospělých,“ tvrdí Marek Herman.

Máma je nikým a ničím nenahraditelná. Vždycky platí: spokojená máma, spokojené dítě.

FOTO: Profimedia.cz

Selhání otců

„Opravdu nevidím jediný důvod, proč se tvářit, že je normální, když budou tátové chodit na mateřskou. Je to typický výmysl dnešní doby, kdy si všichni myslí, že můžou všechno a nebude to mít žádné důsledky. Ale ono to samozřejmě následky bude mít! Muži by se v první řadě měli postarat o to, aby fungovali jako skuteční chlapi. Někteří tátové to teoreticky mohou zvládnout. Ale má to háček: zvládnou to jen po chlapsku. Dítě ale přece v první řadě potřebuje vlídnou a něžnou mámu. A pak spolehlivého a pevného tátu.

Nebo ještě jinak: vazba mezi mámou a dítětem je vrozená. Vzniká od první vteřiny po početí. Vazba mezi tátou a dítětem je pouze získaná. Táta se tátou musí naučit být. A to je přece obrovský rozdíl,“ vysvětluje.

Otec je pro rodinu zdrojem ochrany a jistoty. Táta má pro dítě tři dary. Prvním je pozvednutí, kterým symbolizuje přijetí dítěte po narození: jsem tvůj otec. Druhým darem je doprovod při přechodu od chlapce k muži nebo od dívky k ženě. Ten je nejdůležitější. A třetím darem je požehnání do života: žehnám, aby se ti dařilo, abys pokračoval v mém životě, abys pokračoval v naší rodinné linii. Kde jsou muži, kteří by tyto dary dětem dávali?

Znáte někoho? Já ne. Hledám vnitřní poctivou mužskou sílu. A nic nevidím. Táta symbolizuje řád a limit. Požadavek a zátěž. Ale hlavně by měl být pevnou a spolehlivou oporou. A nejlepší,

co se může rodině stát, je, když dítě zažije mámu a tátu jako pevný a spolehlivý pár. To je skoro jako zázrak: základní opěrná deska našeho života. Když rodiče drží pohromadě.

Více než polovina manželství se ale dnes rozvádí a v 95 procentech případů se o rozpadlou rodinu starají ženy jako samoživitelky. Takže role táty jako spolehlivé opory je v reálu bohužel naprostá iluze. Proto mluvíme o 20. století jako o století selhání otců," říká Marek Herman a dodává, že většina mužů prostě jen zůstala dětmi. „Dětští muži absolutně nechápou, co je odpovědnost a spolehlivost. Jsou to pro ně cizí slova.“

Marek Herman: je pedagog a lektor osobního rozvoje. mj. je spoluzakladatelem projektu Začít spolu, zaměřeného na výchovu dětí v mateřských školách. Přednáší na Univerzitě Palackého v Olomouci a VŠE v Praze. Ve svých seminářích se soustřeďuje zejména na sebepoznání a výchovu dětí do šesti let. Je mj. autorem knihy Najděte si svého maršala.

FOTO: archív Marka Hermana

Podle něj ale každý v sobě má kus ženy a kus muže. „Žena je něha, milost a soucit. Muž pak síla, rád a opora. Proto je důležité, aby každý uměl v sobě svoji ženu i svého muže objevit. To platí pro nás pro všechny. Ano: každý muž potřebuje v sobě objevit svoji ženskou část. Svoji intuici, svůj soucit a něhu. Ženy totiž byly historickými okolnostmi donuceny v sobě najít tu mužskou část: musely se umět postarat o sebe a celou rodinu, musely se naučit být samostatné.

Začalo to průmyslovou revolucí, pokračovalo první světovou válkou a následně první hospodářskou krizí. To všechno jsou zlomy, kdy docházelo k masovému selhání otců. Tehdy jsme nedokázali ochránit svoje ženy a děti. Nejhorší ale byla druhá světová válka. Tu označujeme jako „definitivní zúčtování s otcem“. To totiž byla apokalypsa, ve které muž ženu fatálně zradil: vraždil, ničil a znásilňoval v naprosto nepředstavitelných rozměrech, které se vymykají jakémukoli chápání lidskosti. Popřeli jsme princip života, popřeli jsme ženu jako dárkyni života, zradili jsme ji, říká Marek Herman.

Ztráta komunikace

Do našich životů naprosto nekontrolovaně vtrhly moderní technologie. Stalo se to rychle a nevratně. Dnes dochází k atomizaci rodiny – každý je spojený hlavně se svým mobilem nebo tabletem, živé lidi jsme vyměnili za sociální sítě a brouzdání po internetu. Podle Marka Hermana technologie devastují rodinu, vytrácí se přirozená rodinná soudržnost, kdy si lidé doma povídali nebo se scházeli aspoň k jednomu společnému jídlu za den.

Často to začíná pohodlností. „Když dáte malému dítěti do ruky telefon nebo tablet, jste rázem na velmi tenkém ledě,“ říká Marek Herman. „K tomu, abych se mohl zdravě vyvíjet, potřebuju hlavně něhu, doteky, vůni a hru pohledů. Potřebuju být s lidmi, které mám rád, potřebuju s nimi přirozený kontakt. Do šesti let každý z nás potřebuje „velký pytel něhy“, a když ho nedostane, bude ho v podstatě celý život hledat. Rozumíte? Když dítěti prostě dáte do ruky tablet, tak místo aby se dotýkalo živého člověka, bude se dotýkat přístroje. A místo člověka začne navazovat vztah s modrou obrazovkou,“ vysvětluje.

„Největší potřebou každého člověka je přece něžný a důvěrný vztah. Proto lidi milují technologie, protože je to dokonalá iluze, že k někomu patříme, že jsme s někým ve spojení, že na nás někomu záleží. Zdá se, že můžeme být neustále s někým v kontaktu. S tisíci přáteli. Ve skutečnosti jde ale jen o zoufalou samotu na síti.“

Podle výzkumů víme, že dvanáctileté děti jsou čtyři až šest hodin denně připojeny k sítím. To, co žijí, je jedna velká iluze. Dneska už mluvíme o technologiích jako o nové formě drogy. Jedná se o tzv. nelátkovou závislost, jde prostě jenom o náhražku skutečného života, nic víc. Mobily nás okrádají o intimní prostor a přirozenou samotu, mnoho lidí má pocit, že musí být neustále k dispozici. Mobil například ruší také tzv. „institut odloučenosti“: když se vzdálíte od svého partnera na dva tři dny, začne se vám po něm obvykle stýskat.

Dnes mají děti všechno ještě předtím, než potom začnou toužit. Jsou zpovykáné a unuděné. Teď se to stane i dospělým.

To ale neplatí, když si budete volat a psát esemesky. Po návratu si pak chcete říct, co je nového, ale zažijete jen tupé prázdno, protože jste si už všechno řekli nebo napsali,“ říká Marek Herman.

Dnes podle něj žijeme na křižovatce. „Z internetu informací budeme přecházet do internetu zážitků. Díky virtuálním brýlím budeme sledovat finále Wimbledonu přímo z první řady. Nebo operaci srdce, kterou budeme pozorovat z půl metru přímo na operačním sále v New Yorku. Stačí si jen koupit program. Otevírá se prostor, kdy „všichni budou moci zažít všechno“. Mnoho lidí si tak dříve nebo později nechá ukradnout svoje sny.

Největší zločin, který jsme dětem za posledních 50 let udělali, bylo to, že jsme jim vymazali ze života touhu. Dnes mají děti všechno ještě předtím, než potom začnou toužit. Jsou zpovykane a unuděné. Teď se to stane i dospělým. Je to cesta do pekel. Evoluční mechanismy jsou totiž jasné: mozek je šťastný, jen když usiluje. Potřebuje se těšit, potřebuje mít hlad, zimu, žízeň. Jsme spokojení, když se musíme snažit a přemáhat. Když máme povinnosti. To všechno jsme ale v konzumní společnosti ztratili. Zralou osobnost poznáte podle toho, že je schopná odložit příjemný zážitek. Touhu totiž objevíte až v dlouhých časech. Bez ní život zmrtvíte,“ dodává.